



Він власним прикладом відроджує село

Про Леоніда КЕЛЬВИЧА кажуть, що він креативний господарник, діяльність якого межує з мистецтвом. У неповні 25 років він став головою колгоспу, а ще за чотири роки колгосп імені ХХІІ з'їзду КПРС під його керівництвом із середняків став одним із кращих господарств столичної області. І сьогодні завдяки енергійності, вмінню мислити масштабно і працювати на перспективу очолюване Леонідом Миколайовичем «Фермерське господарство «Хорс-КЛМ» посідає чільне місце в рейтингу найефективніших агропромислових комплексів Київщини.

...Із столиці до Фастова майже півтори години їзди електричкою. Ще кілька кілометрів асфальтковою і потрапляєш у Веприк, невеличке село, яке, на щастя, не загинуло у вирі реформаторських процесів. Нині тут усе, як у класичному колгоспі старих добрих радянських часів. Проїхавши повз ошатні доглянуті хати, спиняємося біля чепурного будиночка, за яким тягнеться високий довжелезний паркан.

– Це і є наше господарство, – пояснює мій проводир, голова «Фермерського господарства «Хорс-КЛМ» Леонід Кельвич. – Точніше його частина, – додає, усміхаючись.

– І що ж ви вирощуєте?

– Є в нас і ферма, і свиноматка, а ще тримаємо овець, коней.

– Хіба останні приносять якийсь прибуток?

– Ну, як вам сказати, – ширшає посмішка голови, – від цієї справи нині більше моральне задоволення отримуєш. А от колись у 90-ті, коли все руйнувалося, а прокидаючись вранці, думав, чим і як сіятимемо, тільки на коней я й розраховував.

– У наш непростий час ви підняли з колін занепаде господарство, створили належні умови для його працівників. Банальне запитання, але як вам це вдалося?

– Це, мабуть, тому що ніколи не опускав руки. Й працювати за нинішніми мірками почав рано. У 15 років уже випасав колгоспне стадо. До роботи змалку привчав своїх дітей. Тепер і онучка Марина, якщо випадає вільна хвилинка, поспішає допомогти на фермі, а якщо в неї канікули, працює повний робочий день. Середній онук Мишко ще школяр. Та, як колись і мій батько, і я, полюбляє поратися біля коней. Вже видно – будуть із них люди.

– А хто вам прищепив любов до праці. З якого ви роду, якими були вони – ваші батьки?

– Із п'ятьох дітей у сім'ї я – четвертий. В нашій родині не в пошані

були якісь пестощі, показові прояви любові до батьків, тому виховання було скоріше за все спартанським. Маму й тата ми поважали, завжди називали на «Ви». Батьки були для нас незаперечним авторитетом. Кілька років тому двоюрідний брат почав складати генеалогічне дерево. Це ось наш родовід, – посміхаючись, простягає мені розкресленого продовгуватого аркуша мій співрозмовник. – Матиму трохи більше вільного часу, долучусь до цієї роботи й я. Погодьтеся, дуже важливо знати, якого ти роду-племіні. Прадід мій з-під Радомишля, що на Житомирщині. Є такий хутір Кельвичі, – веде далі Леонід Миколайович. – Та в пошуках роботи подався до Фастова, розкорчовувати ліс. Місцина ця припала до душі, то він тут і залишився. По маминій лінії її батько – Костецький Яків Денисович. Служив у Польській армії офіцером, дуже здібним був, чотирма іноземними мовами розмовляв, хазяїном був, міцним чоловіком, хоча й суворим, але справедливим. Дід по татусевій лінії рано овдовів, залишилося в нього на руках восьмеро дітей. Та у відчай не впав, навіть, коли дотла згоріла садиба. Сталося це якраз перед тим, як родину мали розкуркулити. Після цього дідуся арештували. А повернувшись із тюрми, він сказав, як відрубав, що ідемо до колгоспу.

І невесело жартував, мовляв, у ньому буде краще, ніж у в'язниці. Скільки пам'ятаю своїх рідних, мати від зорі до зорі на фермі, татусь біля коней, відповідно й працював майже без перепочинку. Він був небагатослівним і виховував нас власним прикладом. Усе, за що брався, у нього виходило. Казав, ось до пенсії доживу, конячину придбаємо, господарюватимемо поволі. Та доля розпорядилася інакше, – спохмурнів Леонід Миколайович. – Помер батько у 54 роки, не дотягнувши до омріяного

відпочинку. Тоді саме я вже служив в армії, на суперсучасному, як на той час, крейсері «Ленінград».

– Тож після служби відразу додому й до роботи?

– А як же інакше, байдикувати не по мені. Відбули роковини по батькові, а наступного дня я вже прийшов до правління колгоспу. За фахом я зоотехнік, тому й запросили головним зоотехніком до сусіднього господарства. Менш ніж за півроку повернувся до рідного Веприка вже заступником голови колгоспу. Та невдовзі, а мені на той час не виповнилося ще й двадцяти п'яти, довірили очолити місцеве господарство.

– Стати головою колгоспу в ті часи було непросто. До претендента на посаду висували досить високі вимоги. Однак ви стали наймолодшим головою колгоспу в Україні. Скажіть щиро, без протекції не обійшлося?

– Та звідки ж вона в мене, – сміється Леонід Миколайович. – Можливо, мої слова хтось і сприйме скептично, та в той час усе-таки цінували професіоналізм, ініціативність, відповідальність. Дуже хотілося працювати для людей, заради людей, створити господарство краще, ніж в інших.

Плани були сміливі й амбітні: провести в село газ, збудувати школу, дитячий садок, правління колгоспу, аби не соромно було перед селянами та гостями. Все вийшло. Навіть організували музей славетного земляка Кирила Стеценка, який жив і творив у Веприку. На нарадах у районі молодого голову колгоспу іншим за приклад ставили. З сусідніх областей приїздили подивитися на господарство, досвід запозичити.

«Та знайшлися й такі, хто від успіху душевний спокій втратив, – неохоче пригадує події минулих літ мій співрозмовник. – Звинуватили в усіх гріхах, почали писати скарги». Це було неприємно й образливо, ад-

же тодішні партійні функціонери чомусь повірили наклепникам. Якось Леонід Миколайович порухав, скільки перевіряли діяльність голови колгоспу різні ревізори. Вийшло аж 240 разів. Він не став бити себе кулаком у груди, доводити власну правоту, ні, просто написав заяву і пішов. Щоправда, партійний квиток віддав не одразу. «Кажу їм, що не ви мене до лав КПРС приймали, не вам і виключати мене. Одначе партбилет покласти таки довелось. Мій наступник – людина порядна, совісна, запропонував іти до нього заступником, зрозумів ситуацію, повірив мені. Тільки я не пристав не пропозицію. Відповів, що тоді життя ні тобі, ні мені не буде. А під час цієї бесіди зазирнув до кабінету водій молоковоза. Кричить, що недостача в нього трапилася, навідріз відмовляється працювати далі. А я й кажу: ось я тепер і возитиму молоко. Схопив ключі, та й до роботи. Авжеж, спочатку відчував моральний дискомфорт. Не розібралися, як слід, і от тобі маш. Та нічого, працювати ж треба. Вже й зі становищем своїм змирився, аж раптом перевіряючи з Москви нагрянули й почали нову перевірку. За результатами знизали плечима, з тим жорстко поспілкувалися з районними чиновниками. Останні закрутилися, як вужі на сковорідці. Вибачилися, мовляв, не розібралися, посаду заступника голови колгоспу запропонували, натякнувши, що невдовзі повернуся на своє колишнє місце. Та мені так прикро стало, не передати словами. Невже, кажу, не можна було ретельніше перевіряти, без Москви обійтись. А тепер начебто відкупитися від мене хочете? Одне слово, відмовився. Працював понад два роки водієм молоковоза. Аж якось на гостину до мене завітав давній приятель. Каже, годі шоферувати, перебирайся в Почуйки. Спершу був заступником, з тим директором Андрушківського міжгосподарського відгодівельника. Згодом очолив КСП «Україна».

Йому й тут довелось розпочинати з нуля. Завів племінних корів, свиней, коней. Поставив завдання добитися збільшення врожайності. Прокидався раніше, ніж зазвичай, адже дістатися до господарства, розташованого аж за 70 кілометрів від домівки, швидше, як за годину, не виходило. Трохи пізніше оселився у колгоспному будинку, куди навідувалася дружина, аби приготувати щось смачненьке.

– Село відразу припало мені до душі. І люди виявилися чудовими, невтомними трударями. Замахнулися ми разом і тут своєрідний рай на землі збудувати, – пригадує Леонід Миколайович. – Районне керівництво до цих намірів хоча й поставилося схвально, та на прохання допомоги коштами для придбання техніки лише розвело

руками. Тоді я згадав, що є у мене в Москві земляк – Анатолій Петрович Александров – президент Академії наук. Я, не довго думаючи, до нього...

– **І що, так просто було дістатися до високого керівництва?**

– Я передбачав, що це буде не легко, – сміється мій співрозмовник. – Та мені дуже треба було, щоб Александров допоміг. Приїжджаю в райком партії, а завідувач сектору обліку – мій знайомий. Я прошу в нього: дай райкомівського бланка, клопотання від районного начальства напишу президенту Академії наук. Приятель спершу злякався – ці бланки підзвітні. Дізнається хто раптом із керівництва про крадіжку, по голівці не поглядять. Я його довго вмовляв і таки переконав...

Прийняв мене сам Александров, поговорили про земляків, спільних знайомих, а далі вчений і питає, чим може бути корисний для рідного села. Я й кажу, що найперше газ у село треба провести, комбайнів катма і таке інше. Він усе ретельно занотував, запросив до себе міністра сільського господарства. Одне слово, вони дуже допомогли. Запропонували навіть представницьке авто. Одначе довелось відмовитися. Хіба годиться, щоб секретар райкому на УАЗику їздив, а голова колгоспу – на «Волзі». У рідні місця повернувся з нарядом на автокран, автобус, іншу необхідну техніку. Невдовзі ми значно збільшили врожайність, почала зростати зарплата у працівників господарства. Кілька років поспіль посідали перше місце за всіма показниками, і якщо до області навідувалися поважні гості, їх обов'язково привозили до нас. Часто доводилося чути запитання: в чому секрет твого господарювання, чому в інших колгоспах такі само умови для роботи, ось тільки у працівників вашого господарства й газ у домітках є, і автомобіль колгоспник може отримати як премію за добру роботу.

А секретів особливих у мене не було й немає. Заслужила людина – віддай, вшануй. Будь із людьми щирий, і борони Боже привласнити те, що тобі не належить.

– **А як сталося, що ви знову повернулися до Веприка?**

– Працюючи в «Україні», було, навідувався сюди. Серце кров'ю обливалося, коли бачив покинуті зарослі чагарниками землі, від колишнього благополуччя ані духу. Але ж колись у це село вкладали душу та здоров'я цілі покоління місцевих мешканців. Прикро мені стало до сліз. Тож вирішив, що спробую вдихнути життя у рідне село. Взяв в оренду 100, а згодом 800 гектарів землі. Збудував ферму, запросив людей на роботу. І всі разом ми поволі почали відроджувати село. На сьогодні у господарстві

Колгосп

Голова Київської обласної державної адміністрації Анатолій ПРИСЯЖНЮК:



– Таке підприємство, як «Фермерське господарство «Хорс-КЛМ», – знахідка не тільки для району, а й для будь-якої області. Попри складну економічну ситуацію нині воно залишається серйозним гравцем на вітчизняному агропромисловому ринку, динамічно розвивається і належить до кращих підприємств України. Продукція «Хорс-КЛМ» добре відома за межами області. Крім того, Леоніда Миколайовича знаю особисто, доводилося не раз бувати в його господарстві. Тішить, що він допомагає освітянам, підтримує духовність тощо. Він не тільки зберіг господарство, а й створює нові робочі місця, одне слово, власним прикладом відроджує сьогodнiшнє село. Вважаю, що такі господарники, як Леонід Кельвич, мають повне право на найвищу державну нагороду – звання Героя України.

працює 80 осіб. Плануємо розширяться. Та ви пройдіться фермами, повсюди сухо, чисто, тепло. Щодо особистого благополуччя, то воно – за внеском у працю. Всі, хто трудиться в нас, на відрядній оплаті. Є й моральне задоволення. Авжеж, приємно усвідомлювати, що в усіх тих змінах, які в нас відбуваються, є й моя заслуга. Все життя багато й наполегливо працював, вважаю, що мені чимало вдалося змінити на краще.

– **Ваше господарство сьогодні рентабельне?**

– Господарство, де працюють, не покладаючи рук, на моє тверде переконання, просто не може бути збитковим. У районі ми й сьогодні маємо більші прибутки, ніж інші. А все тому, що худоба в нас у належних умовах, кожна корівка, наприклад, із дійного стада дає за рік не менш як сім тисяч кілограмів молока. Врожай озимої пшениці збираємо по 70 центнерів із гектара, кукурудзи в зерні – близько 120 центнерів. Середня зарплата по господарству становить три тисячі гривень. У добрих механізаторів вона сягає й десяти тисяч. Окрім цього, є додаткова оплата у вигляді всіх видів продукції, яку вирощуємо, кожен із працівників отримує молоко, м'ясо. Щорічно на День працівника сільського господарства ми не скупимосся на премії та інші заохочення.

Віра ТКАЧЕНКО.